

Javne knjižnice se redko odločajo za ponovno vezavo, ker je nakup nove izdaje knjige cenejši.

EKZ prodaja knjižnicam tudi material za opremo knjig: samolepilne plastične folije raznih velikosti, nalepke različnih barv, napisne tablice, zelo pripravne oporne kotnike za knjige, garniture napisnih črk iz plastike, kovin in papirja, podstavke za razstavljanje knjig, posebne tuše in razredčila, lepila, celo priročno lekarno za manjša popravila knjig, strojčke za robljenje katalognih listkov, strojčke za pisanje na samolepilnih trakovih, propagandne lepake in letake, vrečke za odnašanje knjig na dom in še veliko drugih pripomočkov. Skoraj vse bi s pridom lahko uporabili tudi pri nas, zlasti pa folije za ovijanje knjig.

Zelo bogata je izbira funkcionalnega in estetsko oblikovanega pohištva. Prve osnutke so naredili pred 12 leti, pri načrtovanju pa so znani arhitekti stalno sodelovali s knjižničarji. Pohištvo izdelujejo okoliške tovarne. Pohištvo je tipizirano in knjižnice lahko sproti kupujejo dodatne elemente. Vse bolj pa se uveljavlja pohištvo in oprema iz Danske. Videla sem zelo uporaben voziček za prevoz knjig in nekaj domiselno konstruiranih polic za prosti pristop. Veliko pozornost posvečajo tudi opremi oddelkov za najmlajše.

EKZ zelo tesno sodeluje s podružnicami matične službe (Büchereistellen). Pri njih imajo velikokrat tudi manjša skladišča knjig in opreme ali pa vsaj razstavni prostor. Vsako leto povabijo na zborovanje predstavnike javnega življenja, jih seznanjajo z novimi pridobitvami in s pomenom dobro urejenih javnih knjižnic.

KNJIŽNE RAZSTAVE ŠTUDIJSKIH KNJIŽNIC

v letu 1968

Goriška knjižnica, Nova Gorica

Historiografska dela v Goriški. Razstava je bila v prostorih Goriškega muzeja v Kromberku od 4. do 16. oktobra 1968 ob priliki XIV. zborovanja slovenskih zgodovinarjev v Novi Gorici. Razstavljenih je bilo 290 knjižnih enot. Obiskovalcev okoli 700. Pripravil Marijan Brecelj.

Knjižnica Narodnega muzeja, Ljubljana

Razstava ekslibrisov. Odprta je bila v Narodnem muzeju od 13. februarja do 20. aprila 1968. Posredovalo jo je Društvo ljubiteljev drobne grafike Exlibris Sloveniae, knjižnica pa je dodala še nekaj starejšega gradiva iz svojih zbirk. Uvodne besede ob otvoritvi in nekaj vodstev po razstavi je imela Grozdana Kozak. Na razstavi je bilo 5135 obiskovalcev.

Ljudska in študijska knjižnica, Ptuj

Razstava starih tiskov. Pripravljena je bila ob 20-letnici Študijske knjižnice v Ptuj in odprta od 22. do 26. oktobra 1968. Razstavljenih je

bilo okrog 150 knjižnih eksponatov, med njimi cimelije iz knjižničnega fonda (3 inkunabule: najstarejša Biblia sacra iz leta 1475, češki misal iz leta 1522, štajerski koledarji iz 16. stoletja, slovenski protestantski tiski), prvi primerki slovenske posvetne literature in več primerkov različnih pisav. Posebni del je prikazoval razvoj ptujske študijske knjižnice. Obiskovalcev je bilo čez 1500, večinoma skupinskih obiskov šolarjev pod vodstvom učiteljev oziroma profesorjev. S sodelovanjem bivšega upravnika knjižnice Draga Hasla sta razstavo pripravila Milojka Alič in Jakob Emeršič.

Cankarjeva razstava. Odprta je bila v spomin 50-letnice smrti Ivana Cankarja od 9. do 14. decembra 1968. Razstavljena so bila Cankarjeva dela ter monografije in študije o Cankarju, v celoti 150 del, opremljenih z obširnimi komentarji in citati. Kot zanimivost je bilo razstavljeno tudi še neobjavljeno Cankarjevo pismo iz leta 1898. Obiskovalcev je bilo čez 1500, prav tako kot pri prejšnji razstavi večinoma skupinskih obiskov šolske mladine. S sodelovanjem Draga Hasla je razstavo pripravil Jakob Emeršič.

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Stalna razstava pomembnejših rokopisov in slovenskih tiskov. Odprta dnevno v rokopisni zbirki, razširjena, za ogled v razstavni dvorani, kadar ni drugih specialnih razstav. Za strokovno vodstvo skrbi osebje rokopisne zbirke. Obsega izbor srednjeveških latinskih, cirilskih, glagolskih in slovenskih rokopisov, slovenskih tiskov od 16. do 18. stoletja, avtografov slovenskih pisateljev do moderne, izbor najvažnejših slovenskih časnikov in tiskov iz NOB. Razstava je bila posebej dopolnjena ob obisku predsednika avstrijske republike Franza Jonasa 2. oktobra 1968. Pripravil dr. Branko Berčič.

Pesnik Simon Gregorčič. Razstava je bila odprta od 7. do 24. februarja 1968. Obsegala je rokopise, objave v časopisih, samostojne tiske, biografsko gradivo, uglasbitve in upodobitve. Pripravil dr. Branko Berčič s sodelovanjem Štefke Bulovec.

Slovenska knjižničarska literatura. Razstava je bila odprta 29. marca 1968 v dvorani Doma sindikatov v Ljubljani ob ustanovitvi Društva bibliotekarjev Ljubljana. Prikazano je bilo vse tiskano in razmnoženo strokovno gradivo od leta 1945 dalje. Pripravila Ančka Korže-Strajnar s sodelovanjem Pavla Kalana.

Lepa slovenska knjiga. Maja 1968 je prikazala razstava v Památniku národního písemnictví na Strahově v Pragi tiskarsko in umetniško najbolj uspele izdaje slovenskih založb v zadnjih letih. Pripravil Jaro Dolar.

Ivan Cankar 1918—1968. Spominska razstava ob 50-letnici Cankarjeve smrti je bila odprta od 10. do 29. decembra 1968. Obsegala je vse slovenske knjižne izdaje Cankarjevih del, rokopise in prevode v tuje jezike v letih 1899 do 1968. Sodelovala je Slovenska knjižnica v Ljubljani. Pripravili Branko Berčič, Štefka Bulovec in France Dobrovoljc.

Osrednja knjižnica občine Kranj, Kranj

Mladinska knjiga v Sovjetski zvezi. Razstavo je posredovala Pionirska knjižnica iz Ljubljane in je bila postavljena v razstavni dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju od 11. do 25. maja 1968. Prikazana so bila originalna dela sovjetske mladinske literature in slovenski prevodi.

Knjižne izdaje in umetniške reprodukcije Leksikografskega zavoda v Zagrebu. Tudi ta razstava je bila v prostorih Gorenjskega muzeja. Odprta je bila od 4. do 11. junija 1968.

Razen teh dveh razstav je pripravila Študijska knjižnica v svojih prostorih še manjše razstave z naslednjo tematiko: Prešeren v prevodih. (Od 2. do 29. februarja 1968.) Stoletnica rojstva Maksima Gorkega in stopetdesetletnica Karla Marxa. (Od 17. marca do 15. maja 1968.) Razstava domače in tuje periodike. (Od 16. junija do 30. septembra 1968.) Razstava ob mesecu knjige. (Od 1. do 30. novembra 1968.) Ivan Cankar. (Od 5. do 31. decembra 1968.)

Študijska knjižnica, Koper

Ciril Kosmač. Razstava je bila odprta od 18. do 30. marca 1968. Razstavljenih je bilo 211 eksponatov, ki so prikazovali rojstni kraj, življenje in delo primorskega književnika Cirila Kosmača. Vključena je bila v širši program in sicer v literarni večer, kjer so sodelovali profesorji in dijaki srednjih šol vseh treh obalnih občin in Ciril Kosmač, ter v tekmovanje dijakov v zvezi s Kosmačevim literarnim delom. Literarnega večera in tekmovanja so se udeležili tudi italijanski dijaki. Razstavo je obiskalo 4500 ljudi. Pripravila jo je Miša Šalamun, prav tako — ob sodelovanju profesorjev in dijakov — tudi literarni večer in tekmovanje.

NOB na Primorskem v tisku. Razstava je bila posvečena 25. obletnici množične vstaje na Primorskem in v Istri ter priključitve teh dveh pokrajin k Sloveniji in je bila odprta od 15. do 31. maja 1968. Prikazanih je bilo 161 raznih tiskov in 60 fotografij ter bibliografija o narodnoosvobodilnem boju na Slovenskem, ter posebej na Primorskem in v Istri. Obiskalo jo je okrog 4500 ljudi. Pripravil jo je Srečko Vilhar.

100 let slovenske bibliografije. Razstava je bila odprta od 23. do 31. oktobra 1968 in je podajala pregled razvoja slovenske nacionalne in strokovne bibliografije. V zvezi s Primorsko, Trstom in Istro je prireditelj upošteval tudi italijansko bibliografijo. Pomen bibliografije in bibliografskega dela je knjižnica prikazala šolam s posebno okrožnico, na razstavi pa so bibliotekarji obiskovalcem tolmačili uporabo bibliografij ob prikazanih primerkih. Razstavo je obiskalo okrog 2000 ljudi. Pripravila jo je Miša Šalamun.

Ivan Cankar. Razstava je bila posvečena 50. obletnici Cankarjeve smrti in je bila odprta od 21. novembra do 14. decembra 1968. S 153 razstavljenimi eksponati je podajala pregled vseh Cankarjevih knjižnih stvaritev, nadalje dela o Cankarju, bibliografije itd. Od vseh razstav je bila ta najbolj obiskana, saj si jo je ogledalo nad 4500 ljudi.

Kolektivne ogleda so priredile skoraj vse šole z naše obale. Pripravila jo je Lidiya Godina.

Vladimir Nazor. Razstava je bila posvečena 60. obletnici odhoda Vladimira Nazorja iz Kopra, kjer je poučeval v šolskih letih 1906/07 in 1907/08 na učiteljsišču, in enaki obletnici prve knjižne izdaje Velega Jožeta (Ljubljana 1908). Odprta je bila od 21. decembra 1968 do 23. januarja 1969. Kronološko je prikazala vsa Nazorjeva dela, posebej še njegovo literarno delo v Kopru. Razstava je bila povezana z odkritjem Nazorjeve spominske plošče in kulturnim programom v zgradbi slovenske gimnazije, kjer je Nazor nekoč poučeval. Na razstavi je bilo prikazanih 170 eksponatov, obiskalo pa jo je 1500 ljudi. Pripravil Srečko Vilhar.

Študijska knjižnica, Maribor

Inkunabule v Mariboru. Razstava ob 500-letnici Gutenbergove smrti (1468—1968). Odprta je bila od 7. do 17. februarja 1968. Gradivo je bilo večinoma iz mariborskega škofijskega arhiva, pa tudi Pokrajinskega arhiva in študijske knjižnice v Mariboru. Obširneje komentirano razstavo je pripravil dr. Stane Kos.

»*Slovenski narod*« in *njegov čas.* Razstava je bila pripravljena v salonu Rotovž za slovesnosti ob 100-letnici, kar je časnik začel izhajati v Mariboru. Razstava, ki ji je obseg narekoval manjši prostor, je z rokopisi, pismi, fotografskim in muzejskim gradivom, s povečavami razglasov in pomembnih člankov, zlasti pa s časopisjem izpred sto let skušala prikazati duh takratnega časa. Odprta je bila med 5. in 19. aprilom 1968. Ogledalo si jo je 2575 obiskovalcev. Pripravil jo je Bruno Hartman.

Karl Marx v slovenskih prevodih. Razstava je bila pripravljena ob 150-letnici rojstva Karla Marxa. Razstavljeno gradivo je bilo zajeto z naslovom, dodan pa je bil tudi izbor Marxovih del ali del o Marxu v južnoslovanskih in tujih jezikih. Razstava je bila odprta od 9. do 23. maja 1968. Pripravila jo je Majda Ujčič.

Razstava za slaviste, udeležence IV. slovenističnega tečaja. Med bivanjem v Mariboru so si udeleženci IV. slovenističnega tečaja dne 8. julija 1968 ogledali tudi mariborsko študijsko knjižnico. Ob tej priložnosti je Janko Glazer pripravil razstavo rokopisov predvsem s konca 18. in začetka 19. stoletja, ki govore o slovenističnih prizadevanjih na Slovenskem Stajerskem.

Prežihov Voranc. Razstava je prikazala Prežihovo literarno delo od začetkov do pisateljeve smrti. Razstavljene so bile objave v časnikih in revijah, samostojne izdaje in zbrano delo. V izboru je bilo prikazano tudi kritično obravnavanje Prežihovega literarnega dela in izdaje Prežihovih del v tujih jezikih. Odprta je bila od 7. junija do 10. julija 1968. Pripravila jo je Tatjana Radonjič.

Exlibris Sloveniae. Iz bogate zbirke ekslibrisov, ki jih je dalo na razpolago društvo Exlibris Sloveniae, so bile spričo utesnjenih razstav-nih možnosti izbrane posamezne teme; med njimi Plečnikova šola,

ekslibrisi Božidarja Jakca, ekslibrisi plemiških družin na Slovenskem. Vseh razstavljenih ekslibrisov je bilo 292. Razstava je bila odprta od 27. julija do 24. septembra 1968. Ob otvoritvi sta spregovorila društveni predsednik Rajko Pavlovec in ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice Jaro Dolar. Razstavo je uredil Bruno Hartman.

Zasnove sodobne slovenske kulture (1860—1870). Ob proslavi 100-letnice I. slovenskega tabora je bilo v Ljutomeru več razstav, ki so bile posvečene narodnemu gibanju, predvsem na Štajerskem. V tem sklopu je razstava Študijske knjižnice Maribor v zgoščeni obliki prikazala politične, kulturne in literarne napore vseh Slovencev od začetkov čitalnic dalje in pokazala na vire taborskega gibanja. Razstavljeno gradivo je osvetljevalo slovensko časopisje, literaturo, čitalnice, Sokola, Slov. matico, glasbeno in gledališko dejavnost. Pretežno knjižno in rokopisno gradivo je bilo obogateno s slikovnim in muzejskim materialom. Razstava je bila odprta od 28. septembra do 13. oktobra 1968 in si jo je ogledalo okrog 30 000 ljudi. Pripravil jo je Bruno Hartman.

Odmevi bojev za severno mejo v slovenskem leposlovju. Od 24. novembra do 14. decembra 1968 je bila v mariborskem salonu Rotovž velika spominska razstava »Boj za Maribor in severno mejo na območju štajerskega obmejnega poveljstva«. Njen del je bila tudi razstava slovenskih literarnih del, ki so tematsko vezana na boje za severno mejo. Pretežno so bila prikazana dela Otona Župančiča, Rudolfa Maistra, Franceta Bevka, Ksaverja Meška, Iga Grudna, Ivana Albrehta, Alojza Gradnika in Maksa Šnuderla. Na razstavi je bilo 3503 obiskovalcev, pripravil pa jo je dr. Stane Kos.

Književnost Stanka Majcna. Razstava je bila pripravljena v počastitev pisateljeve 80-letnice. Zajela je celotno jubilentovo književno ustvarjanje, torej tudi strokovno. Razstavljeni so bili tudi rokopisi bodisi iz Študijske knjižnice Maribor bodisi iz jubilentove zasebne zbirke. Razstava je bila odprta od 15. do 23. novembra 1968. Pripravila jo je Tatjana Radonjič.

Dela Ivana Cankarja. Z razstavo je knjižnica počastila 50-letnico Cankarjeve smrti. Prikazan je bil pisateljev literarni razvoj, njegova zbrana in izbrana dela, prevodi Cankarjevih del, zlasti Hlapca Jerneja. Razstava je bila odprta od 11. do 31. decembra 1968. Pripravila jo je Breda Filo.

Študijska knjižnica, Murska Sobota

Stalna razstava naprednega prekmurskega tiska v Veliki Polani. V domačiji pisatelja Miška Kranjca, kjer je bilo leta 1934 prvo uredništvo Ljudske pravice, prikazuje ta razstava vse pomembnejše, na predno usmerjene prekmurske tiske, od prvih skromnih začetkov do sedanjosti. Razstava je bila na novo urejena, dopolnjena z nekaterimi eksponati iz novejšega časa, odprta 24. maja 1968. Obiskovalcev 1460. Pripravila Niki Brumen in Štefan Sedonja.

Stalna razstava izbranih knjig in rokopisov pisatelja Miška Kranjca v Veliki Polani. V pisateljevi domačiji je bila ob dnevu mladosti 25. maja 1968, ko so bile podeljene tudi Kranjčeve bralne značke, odprta stalna razstava izbranih Kranjčevih knjig, rokopisov in pomembnejših prevodov v tuje jezike. Razstavo bo knjižnica z leti dopolnjevala, tako da se bo sčasoma spremenila v Kranjčevo spominsko sobo. Obiskovalcev 1600. Pripravil Štefan Sedonja.

Miško Kranjec — umetnik, revolucionar in človek. Ob 60. obletnici pisateljevega rojstva so sodelavci študijske knjižnice pod vodstvom Štefana Sedonje in Niki Brumnove pripravili retrospektivno razstavo o pisateljevem življenju in delu. Na razstavi so bile prikazane poleg rokopisov, knjižnih izdaj, prevodov v tuje jezike in publicističnih zapiskov tudi vse pomembnejše ocene in razprave o Kranjčevem umetniškem in revolucionarno-družbenem delu. Razstava je bila odprta od 13. do 26. septembra 1968 v paviljonu arh. Fr. Novaka v Murski Soboti. Obiskovalcev je imela 3260. Ista razstava je bila še od 12. do 28. septembra 1968 v prostorih Glasbene šole v Lendavi, obiskovalcev 1600, in od 29. septembra do 11. novembra 1968 v združenem domu v Radgoni, kjer si jo je ogledalo 1400 ljudi.

Delež naše pokrajine v sodobni slovenski književnosti. Ob proslavi 100. obletnice prvega slovenskega tabora v Ljutomeru (6. oktobra) se je knjižnica s to razstavo vključila v vrsto kulturnih manifestacij ob proslavi tega pomembnega nacionalnega jubileja v severovzhodni Sloveniji. Prikazana je bila knjižna žetev širše Prlekije od začetka stoletja do danes. Poleg izrazitih prleških avtorjev so bili na razstavi prikazani tudi tisti pisci, ki so človeško in umetniško povezani z utripom življenja v Prlekiji. Razstava je bila v mestni hiši v Ljutomeru od 28. septembra do 10. oktobra 1968. Obiskovalcev 30 000. Pripravil jo je Štefan Sedonja.

Cankarjevo izročilo. V počastitev 50. obletnice umetnikove smrti je bila v avli študijske knjižnice od 10. decembra 1968 do 10. januarja 1969 odprta razstava Cankarjevih knjig in izbranih fotokopij rokopisov. Ob ilustrativnem materialu o življenju in delu našega velikega pisatelja je bila prikazana tudi obsežna literatura o Ivanu Cankarju. Obiskovalcev 1200. Pripravila Niki Brumen in Štefan Sedonja.

Študijska knjižnica, Ravne

Novejša slovenska literatura. Razstava je bila od 9. do 15. aprila 1968 ob slovenjegraškem seminarju za avstrijske učitelje, ki poučujejo na dvojezičnih koroških šolah. Obiskovalcev je imela 350. Pripravila jo je Marija Suhodolčan.

Češka in slovaška literatura v izvirnikih in prevodih. Odprta je bila razstava od 17. do 25. aprila 1968 ob razstavi likovnih umetnikov iz Ždara, Ravnam pobratenega češkega mesta. Razstavljenih je bilo 66 knjig. Obiskovalcev 278. Pripravila jo je Marija Suhodolčan.

Drabosnjaku ob 200-letnici rojstva. Razstava je bila odprta od 9. do 18. maja 1968. Prikazovala je Drabosnjakova dela in literaturo o

Drabosnjaku — to gradivo je bilo iz sklada Kotnikove zapuščine raven-
ski knjižnici —, vmes pa je bilo vpleteno etnografsko gradivo in
izdelki ljudske umetnosti iz Slovenskega etnografskega muzeja v Ljub-
ljani. Otvoritev razstave je bila združena z akademijo: o Andreju Šu-
sterju-Drabosnjaku je govoril ravnatelj celovške gimnazije za Slovence
dr. Pavle Zablatnik, Drabosnjaka sta v rožanščini recitirala dva Rožana,
višješolca celovške gimnazije za Slovence, pel je ravenški Koroški
oktet, ob Drabosnjaku pa je bil počaščen tudi spomin dr. Franca Kot-
nika, zaslužnega raziskovalca Drabosnjakovega življenja in dela. Raz-
stavo je odprl Zorko Kotnik, Francov brat. Obiskovalcev je bilo na
razstavi 991. Pripravili so jo Marija Suhodolčan, dr. Franc Sušnik in
ing. arh. Andrej Londrat.

Razstava Cankarjevih del. Odprta je bila na osnovni šoli Prežihovega
Voranca na Ravnah ob 50-letnici Cankarjeve smrti od 10. do 17. decem-
bra 1968. Ogledalo si jo je 600 ljudi, od tega 500 šolarjev. Pripravili sta
razstavo Marija Suhodolčan in profesorica navedene šole Marija Kolar.

Sentjanski tabor. Ta razstava je bila pripravljena ob 50-letnici
šentjanskega tabora in je bila odprta od 21. do 23. decembra 1968 v
zadružnem domu v Sentjanu. Obsegala je fotokopije časniških poročil
o šentjanskem taboru iz Slovenskega gospodarja, Straže, Marburger
Zeitung, iz celovškega Mira in ljubljanskega Slovenca. Obiskalo jo je
398 ljudi. Uredila sta jo Dorica Petek in šentjanski šolski ravnatelj
Franc Veršnik.

Študijska knjižnica Mirana Jarca, Novo mesto

Julija Primic in njen rod. Razstava je bila prirejena v počastitev
Prešernovega tedna. Odprta je bila v januarju in februarju 1968 v
Dolenjskem muzeju v Novem mestu. Pripravil jo je Prešernov muzej
v Kranju, študijska knjižnica pa je dodala eksponatom še 10 knjig in
51 kosov slikovnega gradiva iz svojih zbirk. Pri enaki razstavi v Belo-
kranjskem muzeju v Metliki je študijska knjižnica sodelovala z 51
kosi slikovnega gradiva.

*Razstava knjižnih del v letu 1967 umrlih slovenskih znanstvenikov,
umetnikov in drugih javnih delavcev* (Gradnik Alojz, Vašte Ilka, Korit-
nik Griša, Beltram Lojze, Bartol Vladimir, Jeras Josip, Pregelj Marij,
Binter Bogdan, Potočnik Matko, Baš Franjo, Klemenc Josip, Jaklič
Franc, Goršič Franc, Juhart Jože, Heferle Henrik, Pirc Ivo, Piskernik
Angela, Pertot Milan, Plemelj Josip, Vasič Ivan, Kraigher Boris, Regent
Ivan, Rasberger Pavel, Raič Slavko). Razstava je že tradicionalna in
jo knjižnica prireja v začetku vsakega leta. V letu 1968 se je zaradi
adaptacijskih del v knjižnični stavbi zakasnila, tako da je bila odprta
od 19. do 31. marca 1968. Obsegala je 258 knjižnih del, separatov,
rokopisov in ilustracij.

Sovjetska mladinska literatura. Razstava je bila prirejena na inicia-
tivo prof. Jožeta Severja, učitelja ruščine na novomeški gimnaziji, in
je bila odprta od 17. do 29. aprila 1968. Vsebovala je 210 knjig, 24 pri-
merkov periodik in 7 slik, kar predstavlja izbor iz 597 primerkov knjig,

periodik in fotografij, ki jih zaradi pomanjkanja prostora ni bilo mogoče vseh razstaviti. Izbor sta pripravila profesorja Jože Sever in Milan Dodič s sodelovanjem Boga Komelja, celotno gradivo pa je pripravil Dom sovjetske kulture v Beogradu.

Razstava ekslibrisov. Odprta je bila v Dolenjski galeriji od 26. aprila do 15. maja 1968. Pripravilo jo je Društvo ljubiteljev drobne grafike Exlibris Sloveniae, študijska knjižnica pa je izpopolnila razstavo še s 344 ekslibrisi iz svojih zbirk.

Maksim Gorki, 1868—1968. Razstava je bila prirejena v počastitev 100-letnice pisateljevega rojstva in je bila odprta od 1. do 15. maja 1968. Obsegala je pisateljeve knjige v izvirniku, v slovenskih in srbohrvaških prevodih in slikovno gradivo o Maksimu Gorkem. V posebni vitrini so bili razstavljeni posamezni primerki prevodov pesmi Burjevestnik. Vseh eksponatov je bilo 126.

Razstava v počastitev devetdesetletnice rojstva Otona Župančiča. Odprta je bila od 20. maja do 15. septembra 1968. Obsegala je Župančičeva izvirna dela v knjižnih izdajah, prevode Župančičevih del v angleščino, češčino, italijanščino, makedonščino, ruščino in srbohrvaščino (knjižne izdaje) in prevode v antologijah. Razstavljeni so bili tudi Župančičevi prevodi ter Župančičeva prozna dela in izbor prvih Župančičevih objav do leta 1900. Zaključena je bila razstava z izborom uglasbenih Župančičevih pesmi, z izborom literature o Župančiču in s slikovnim gradivom o pesniku. Vseh razstavljenih kosov je bilo 283.

Razstava ekslibrisov. Prirejena je bila s sodelovanjem Belokranjskega muzeja v Metliki v muzejskih prostorih in odprta od julija do septembra. Razstavljenih je bilo 307 ekslibrisov iz zbirk Študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu. Izbor je bil narejen s posebnim ozirom na Dolenjsko: heraldični ekslibrisi knjižnic iz dolenjskih gradov, ekslibrisi samostanskih knjižnic, ekslibrisi dolenjskih bibliofilov in ekslibrisi, ki so jih naredili dolenjski slikarji. Razstavo sta pripravila Bogo Komelj (izbor) in Jože Dular (postavitve).

Knjižna razstava ob 60-letnici rojstva Miška Kranjca. Razstava ob 60-letnici rojstva slovenskega pisatelja Miška Kranjca je bila odprta v septembru in oktobru 1968. Obsegala je 125 kosov.

Ivan Cankar. Razstava ob 50-letnici pisateljeve smrti. Odprta je bila od 20. oktobra do 15. decembra 1968. Obsegala je Cankarjeve knjižne izdaje, posmrtno izdaje, zbrana in izbrana dela, ponatise Cankarjevih del, Cankarjeva pisma, dela v prevodih (srbohrvaščina, makedonščina, češčina, slovaščina, poljščina, ruščina, nemščina, angleščina, italijanščina, francoščina, finščina, madžarščina, albanščina in esperanto), Cankarjeva dramatizirana dela, uglasbena Cankarjeva dela in Cankarjeve prevode. Razstavljene so bile tudi fotokopije njegovih dokumentov in risb ter upodobitve pisatelja. Razstava je bila zaključena z izborom literature o Cankarju. Vseh eksponatov je bilo 304. Med redkimi eksponati so bili originali Smrekarjevih risb Ivana Cankarja, Jakčev nedokončani portret Ivana Cankarja in Jakčev ilustriran izvod prvega poglavja Cankarjevega Kurenta; vse iz knjižničnih zbirk.

Slovenska bibliografija. Razstava je bila pripravljena ob stoletnici tekoče slovenske bibliografije in je bila odprta v decembru 1968. Obsegala je 369 eksponatov in to: občasne nacionalne bibliografije do leta 1868, tekoče nacionalne bibliografije od leta 1868 dalje, bibliografije periodičnega tiska, pokrajinske in lokalne bibliografije, izseljenski tisk, strokovne bibliografije, bibliografska kazala, osebne bibliografije, jugoslovanske bibliografije, ki upoštevajo Slovenijo, in še druga bibliografska pomagala ter fotografije slovenskih bibliografov.

Vse razstave, kolikor ni drugače omenjeno, je pripravil upravnik študijske knjižnice Bogo Komelj. Prirejene so bile v knjižnični avli. Razstave so obiskali posamezni razredi novomeških osnovnih in srednjih šol, nekatere pa tudi šole zunaj Novega mesta in občine. Najbolj so bile obiskane Župančičeva, Cankarjeva in bibliografska razstava.